

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 213 125 19
E rectorat@unarte.org
W unarte.org

CURSURI OPȚIONALE PROPUSE 2025 -2026 MASTER - ANUL I

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

1. DEPARTAMENTUL PICTURĂ

► **SINTEZE CONCEPTUALE ÎN EXPRESIA PICTURALĂ – Curs adresat Programelor de studii UNARTE, mai puțin Programului de studii Pictură**

Caracteristici generale:

Cursul își propune să dezvolte studenților masteranzi competențele specifice proiectării și transunerii imaginii picturale în tehnici tradiționale sau alternative, dar și argumentațiilor teoretice ulterioare ale procesului creativ. Se raportează la celelalte cursuri prin subordonare, prin detalieri a metodelor, prin studii de caz extrase din tematicile individuale ale studenților. Se urmărește identificarea și structurarea proporționalității dintre componenta conceptiv-teoretică și componenta morfologico-plastică propriu-zisă. Coordonatorul de disciplină va facilita conștientizarea și operarea cu aceste categorii aparent complementare ale demersului creativ.

2. DEPARTAMENTUL PEDAGOGIA ARTEI

► **GENURI ȘI TIPURI DE IMAGINE PLASTICĂ CONVENȚIONALĂ ȘI NECONVENȚIONALĂ - Curs adresat Programelor de studii UNARTE, mai puțin Programului de studii Educație prin arte vizuale**

Caracteristici generale:

Această disciplină practică propune o abordare a imaginii plastice în raport cu arta experimentală, cu accent pe tehnici artistice plastice convenționale și neconvenționale, (dezvoltarea genurilor, antigenurile etc.) construcția imaginii în relație cu practicile artistice contemporane într-o viziune interdisciplinară. Se analizează noi moduri de investigare a formei vizuale, de interogare plastică și construcție a unor ansambluri de lucrări (ex. reproducerea plastică a unui fenomen, stare, emoție, dialog cultural etc.) în diverse

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 213 125 19
E rectorat@unarte.org
W unarte.org

tehnici artistice plastice bi și tridimensionale, obiect și instalație. Având în vedere practicile artistice actuale se pune în discuție de asemenea rolul imaginii plastice în comunicarea cu spectatorul, (studii de caz din producții artistice prezentate în cadrul unor evenimente artistice de prestigiu) relația cu spațiul, metode de cercetare și instrumente de lucru.

3. DEPARTAMENTUL FOTOGRAFIE ȘI IMAGINE DINAMICĂ

► **IMAGINEA VIZUALĂ ÎN EPOCA POST – FOTOGRAFICĂ - Curs adresat Programelor de studii UNARTE, mai puțin Programul de studii Fotografie și imagine dinamică**

Caracteristici generale:

Aprofundarea problemelor specifice acelor direcții ale artei contemporane care se bazează pe fotografie

și noile medii. Studiarea implicațiilor pe care noile tehnologii digitale le au asupra imaginii în general, în domenii cum ar fi fotojurnalismul, știința, medicina, supravegherea spațiilor publice și private, publicitatea, modă, etc. Dezvoltarea capacității de analiză transdisciplinară, prin introducerea și discutarea unor informații/texte/resurse internet din diferite domenii (literatură, biologie, politică, sociologie, psihologie, mass media, mass culture), raportate la conținutul specific al cursului.

Analiza și autoanaliza proiectelor personale ale studenților, prin raportare la conținutul specific al cursului și la input-ul său transdisciplinar.

4. DEPARTAMENTUL TEORIE ȘI CERCETARE

► **GÂNDIREA ESTETICĂ CONTEMPORANĂ - Curs adresat Programelor de studii UNARTE**

Caracteristici generale: Programa cursului opțional Estetică contemporană, predat la anul I, master, în două semestre, explorează conceptele, temele dominante și programele de analiză care configurează domeniul esteticii și filosofiei artei în câmpul dezbaterilor teoretice generate de actualele practici artistice din întreaga lume. În primul semestrul, cursul propune o analiză a conceptelor fundamentale și a marilor tratate de estetică care

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 213 125 19
E rectorat@unarte.org
W unarte.org

au configurat, la nivel identitar, stilul estetic continental. Sunt analizate, cu precădere, trei dintre cele mai importante abordări comprehensive specifice esteticii continentale: fenomenologia, analiza existențială și hermeneutica. În cel de-al doilea semestru, sunt analizate și interpretate prin dezbateri vii, textele semnificative ale domeniului esteticii continentale semnate de autori cu circulație universală: Fr. Nietzsche, Martin Heidegger, H. Georg Gadamer, Walter Biemel, Ortega y Gasset, Karl Gustav Jung, Pierre Bourdieu, Paul Ricoeur, Richard Rorty, Lester Embree. Cursul are un pregnant caracter interactiv. Analiza de text, reflecția liberă și dezbaterile sunt principalele instrumente didactice care sunt aplicate la acest curs.

►PSIHANALIZĂ, ARTĂ ȘI IMAGINARUL CONTEMPORAN - Curs adresat Programelor de studii UNARTE

Descrierea cursului,

Acest curs explorează relația dintre artă și psihanaliză de la începutul secolului al XX-lea până în prezent. Examinăm modul în care teoriile psihanalitice – de la conceptele lui Sigmund Freud despre inconștient și interpretarea viselor, până la influența lui Jacques Lacan asupra filosofiei limbajului – au influențat practica artistică, critica de artă și teoria artei. Cursul pune întrebări despre cum poate fi înțeleasă arta ca o procesare a dorinței, a traumei și a imaginației, dar și despre cum psihanaliza însăși a fost inspirată și provocată de expresiile artistice.

Cursul explorează intersecțiile dintre psihanaliză, filosofie și artă, pornind de la conceptele fundamentale freudiene și lacaniene (inconștient, dorință, simbolic, imaginar, real) și ajungând la provocările lumii contemporane: globalizare, tehnologie, capitalism vizual, postumanism. Temele propuse investighează atât modernitatea și postmodernitatea artistică, cât și rolul artei în reprezentarea dorințelor, traumelor și imaginarului colectiv.

Analizând artele vizuale, performance-ul, filmul și culturile vizuale contemporane, vom discuta teme precum:

- Artă ca expresie a subconștientului.
- Aplicarea conceptelor psihanalitice pe artă contemporană
- Marii psihanaliști și artiști care s-au inspirat unii de la alții
- Simboluri, vise și imagistica suprarealismului modern și actual
- Rolul psihanalizei în teoria artei feministe, queer și postcoloniale.
- Traumă, memorie, monument și iconoclasme
- Relația între psihanaliză și noile descoperiri și forme vizuale tehnologice
- Autoanaliză, dorință, futurologie și fantezie în artă contemporană.

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 213 125 19
E rectorat@unarte.org
W unarte.org

Obiective

După absolvirea cursului, studentul ar trebui să fie capabil să:

- Explice conceptele psihanalitice centrale și relevanța lor pentru teoria artei.
- Analizeze operele de artă și fenomenele vizuale dintr-o perspectivă psihanalitică.
- Relaționeze teoriile psihanalitice cu discuțiile contemporane despre identitate, gen, sexualitate și cultură.
- Dezvolte o abordare critică a utilizării psihanalizei în arte și în științe umaniste.

Metode de predare

Cursul constă în prelegeri, seminarii și analize comune de imagini. Studenții lucrează, de asemenea, la propriile reflecții scrise și la o analiză aprofundată a unei opere de artă sau a unei practici artistice în raport cu teoria psihanalitică.

Evaluare

- Participare activă discuții
- Prezentare tematică pe un artist sau curent
- Temă finală: Eseu sau proiect în care perspectivele psihanalitice sunt aplicate unui material artistic selectat.

Structura tematică

12 teme a doua ore de curs

1. Conștiința subterană

- Inconștientul ca spațiu ascuns al dorinței și fantasmelor.
- Freud și interpretarea viselor; Jung și arhetipurile.
- Studiu de caz: Carrington, Marcel Duchamp, Goldin + Senneby.

2. Confruntarea cu „realul”

- Lacan și „realul” imposibil de simbolizat.
- Artă ca experiență a traumei și a rupturii.
- Studii de caz: Alfredo Jaar, Thomas Hirschhorn, Matrix.

3. Lupta simbolică

- Ordinea simbolică și conflictul social (Lacan, Žižek).
- Artă ca teren al puterii și al rezistenței ideologice.
- Studii de caz: Jenny Holzer, Pussy Riot, Anna Odell.

4. Călătoria imaginară

- Imaginarul ca spațiu de transgresiune și ficțiune.
- Artă ca vis, mit și poezie vizuală.
- Studii de caz: Pipilotti Rist, Bill Viola, Pierre Huyghe.

5. Cucerirea lumii

- Psihanaliză și colonialism; inconștientul colonial.

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 213 125 19
E rectorat@unarte.org
W unarte.org

- Frantz Fanon, Achille Mbembe.
- Studii de caz: Renzo Martens, Yinka Shonibare, Fiona Tan.

6. Invenția unor noi lumi

- De la utopiile estetice relaționale la agore conflictuale
- Nicolas Bourriaud, Maria Lind.
- Studii de caz: Rirkrit Tiravanija, Carsten Höller, Artur Zmijewski

7. Cultul banului

- Capitalismul vizual și estetica abundenței.
- Jean Baudrillard și simulacrul.
- Studii de caz: Jeff Koons, Damien Hirst, Takashi Murakami.

8. Căutarea sacrului

- Sacrul și abjectul în cultură.
- Georges Bataill & Julia Kristeva.
- Studii de caz: Anish Kapoor, Andres Serrano, Marina Abramović.

9. Încercarea tehnologică

- Psihanaliză și inteligența artificială; post-inconștientul digital.
- Slavoj Žižek (The Wired Brain), Rosi Braidotti (The Posthuman).
- Studii de caz: Hito Steyerl, John Rafman, Andra Ursuta.

10. Iubirea și ura

- Pulsionalitatea: Eros și Thanatos.
- Freud (Civilizația și neajunsurile ei), Renata Salecl, Perversions of love and hate
- Studii de caz: Louise Bourgeois, Tracey Emin, Sophie Calle.

11. Fabricarea de povești

- Narațiunea ca spațiu al subiectivării și al inconștientului colectiv.
- Paul Ricoeur (Timp și povestire), Lacan (structura limbajului).
- Studii de caz: Matthew Barney, Dominique Gonzalez-Foerster, Le peuple qui manque.

12. Dorința de dezastru

- Fascinația inconștientului pentru catastrofă.
- Freud (pulsivitatea morții), Jean Baudrillard (Spiritul terorismului), Maurice Blanchot.
- Studii de caz: arta post-apocaliptică, instalații despre colaps ecologic (Anselm Kiefer, Radenko Milak, Sidsel Meineche Hansen).

Bibliografie generală

Psihanaliză clasică și estetică

Sigmund Freud, Interpretarea viselor, București: Editura Trei, 2011.
Sigmund Freud, Totem și tabu, București: Editura Trei, 2013.

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 213 125 19
E rectorat@unarte.org
W unarte.org

Sigmund Freud, *Scrieri despre artă și literatură*, București: Editura Trei, 2016.
Carl Gustav Jung, *Arhetipurile și inconștientul colectiv*, București: Editura Trei, 2014.
Jacques Lacan, *Scrieri*, București: Editura Polirom, 1998.

Psihanaliză și feminism

Julia Kristeva, *Puteri ale groazei. Eseu despre abjecție*, București: Editura Univers, 1996.

Julia Kristeva, *Povești de iubire*, București: Editura Univers, 1999.

Luce Irigaray, *Speculum. Oglinda celeilalte femei*, Iași: Polirom, 2002.

Hélène Cixous, *Râsul Meduzei și alte eseuri*, Cluj-Napoca: Editura Idea, 2004.

Renata Salecl, *Perversions of Love and Hate*, London & New York: Verso, 1998

Postcolonialism și critică culturală

Frantz Fanon, *Piele neagră, măști albe*, Cluj-Napoca: Editura Idea, 2015.

Frantz Fanon, *Osândiții pământului*, București: Editura Politică, 1968 (reeditare: Editura Tact, 2017).

Homi K. Bhabha, *Locul culturii*, Iași: Editura Polirom, 2011.

Gayatri Chakravorty Spivak, *Poate vorbe subalternul?*, Cluj-Napoca: Editura Idea, 2012.

Achille Mbembe, *Politica inumană. Necropolitica și alte eseuri*, Cluj-Napoca: Editura Idea, 2021.

Postumanism și tehnologie

Donna Haraway, *Manifest cyborg și alte eseuri*, Cluj-Napoca: Editura Idea, 2001.

Rosi Braidotti, *Postumanul*, București: Editura Tact, 2016.

Cary Wolfe, *Ce este postumanismul?*, Cluj-Napoca: Editura Tact, 2015.

Quentin Meillassoux, *După finit. Eseu despre necesitatea contingentei*, București: Editura Tact, 2019.

Filosofie și estetică modernă/postmodernă

Jean Baudrillard, *Simulacre și simulare*, București: Editura Idea, 2008.

Jean Baudrillard, *Spiritul terorismului*, București: Editura Idea, 2003.

Fredric Jameson, *Postmodernismul sau logica culturală a capitalismului târziu*, Cluj-Napoca: Editura Tact, 2009.

Hal Foster, *Întoarcerea realului. Artă și teoria la sfârșitul secolului XX*, Cluj-Napoca: Editura Idea, 2008.

Rosalind Krauss, *Inconștientul optic*, Cluj-Napoca: Editura Idea, 2007.

Ecologie, catastrofă și imaginarul dezastrului

Timothy Morton, *Ecologia întunecată. Pentru o logică a coexistenței viitoare*, Cluj-Napoca: Editura Tact, 2019.

Georges Bataille, *Erotismul. Moarte și senzualitate*, București: Editura Univers, 1995.

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 213 125 19
E rectorat@unarte.org
W unarte.org

FACULTATEA DE ARTE DECORATIVE ȘI DESIGN

1. DEPARTAMENTUL ARTĂ MURALĂ

► **ARTĂ URBANĂ CU CARACTER TEMPORAR ȘI EFEMER - Curs adresat Programelor de studii UNARTE, mai puțin Programul de studii Artă Murală și spațiu public**

Caracteristici generale:

Cursul propune studierea fenomenelor artistice performative, cât și realizarea unor lucrări de artă

destinate spațiului public ce au loc pe o perioadă de timp determinată (artă cu caracter temporar).

În semestrul I, după o introducere generală în zona artelor performative internaționale cu focus pe artiștii care au jalonat mișcarea Performance după anii '50, cursul aduce în discuție artele experimentale în România după anii '60 până în contemporaneitate. Accentul este pus pe arta anilor '90, perioadă în care artele alternative precum și cele performative au avut o dezvoltare impresionantă datorită schimbărilor survenite la nivel socio-politic la acea perioadă. Interesul pentru artele alternative și cele performative a crescut pe de o parte prin încercarea de a recupera decalajul între arta din Vest și cea din Est, iar pe de altă parte datorită accelerării tot mai pronunțate a fenomenului de globalizare. Au apărut o serie de manifestări și centre artistice care își propuneau acest "dezgheț" al artei contemporane românești.

În al doilea semestru, cursul prezintă cronologic perioada istoriei recente cu rapel pe manifestările unor fundații ce s-au poziționat cu precădere în promovarea noilor media. Sunt prezentate studii de caz cu acțiuni artistice individuale și de grup din perioada anilor '90. Sunt studiate principalele festivaluri de performance care au apărut în această perioadă (Zona Est, Timișoara, Ann Art, Lacul Sf. Ana, Periferic).

2. DEPARTAMENTUL DESIGN

► **DESIGN PENTRU IDENTITATE VIZUALĂ - Curs adresat Programelor de studii UNARTE, mai puțin pentru ruta Comunicații vizuale din secția DOCV**

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 213 125 19
E rectorat@unarte.org
W unarte.org

Caracteristici generale:

Identitatea vizuală constituie un subdomeniu important al designului grafic. Pornind de la o serie extinsă de studii de caz sunt prezentate, în cadrul cursului, principalele modalități și elemente prin care aceasta se alcătuiește.

► **COMUNICARE VIZUALĂ PRIN DESIGN TIPOGRAFIC - Curs adresat Programelor de studii UNARTE, mai puțin pentru ruta Comunicații vizuale din secția DOCV**

Caracteristici generale:

Disciplina are ca obiectiv asimilarea unui ansamblu de cunoștințe și abilități care să asigure studentului posibilitatea de a realiza modele de studiu, machete de analiză și lucrări finite, al căror scop îl reprezintă rezolvarea problemelor de comunicare tipografică propuse.

3. DEPARTAMENTUL SCENOGRAFIE

► **DIGITAL ART - Curs adresat Programelor de studii UNARTE, mai puțin pentru Programul de studii Design de scenă și spectacol**

Caracteristici generale:

Realizarea unei scene complexe care conține clădiri cu interioare și elemente de decor.

Studentii vor învăța să realizeze clădiri complexe și elemente de decor pentru a compune în mod modular o scenă interactivă. Se pune accent pe lucru organizat și nivel de calitate.